

Sociodemografska obilježja, obrazovanje i motivi brucoša Agronomskog fakulteta

Lari Hadelan, Mateja Jež Rogelj, Ornella Mikuš, Magdalena Zrakić Sušac¹

¹*Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet, Svetošimunska cesta 25, 10000 Zagreb
Zavod za agrarnu ekonomiku i ruralni razvoj (mrogelj@agr.hr)*

SAŽETAK

Cilj je rada utvrditi sociodemografska obilježja, srednjoškolski uspjeh te motive studiranja „brucoša“ Agronomskog fakulteta upisanih na preddiplomske studijske programe u akademskoj godini 2020./2021. Podaci su prikupljeni online anketom u kojoj je sudjelovalo 106 brucoša. Ispitanici su podijeljeni u dvije skupine s ciljem utvrđivanja razlika između studenata Agrarne ekonomike i ostalih studijskih programa. Istraživanjem su odbačene pretpostavke da je veći udio brucoša agroekonomista sa završenom gimnazijom te da su u odnosu na brucoše ostalih studija uspješniji tijekom srednjoškolskog obrazovanja. S druge strane, potvrđena je pretpostavka da među studentima dviju skupina ne postoje značajne razlike u motivima studiranja kao i pretpostavka da su brucoši agroekonomisti zainteresiraniji za pokretanje vlastitog poduzetništva u poljoprivredi.

Ključne riječi: obrazovanje, agrarna ekonomika, obilježje, motivacija, Agronomski fakultet

UVOD

U razdoblju pisanja ovoga rada, Agronomski fakultet kao sastavnica Sveučilišta u Zagrebu obilježava 101. obljetnicu svog postojanja. Tijekom stoljetnog postojanja nastavna aktivnost koja se odvijala na Fakultetu prolazila je kroz brojne promjene. Prvi nastavni plan i program Fakulteta iz 1921. godine bio je jedinstven, bez usmjerenja, sadržavao je 46 nastavnih predmeta i trajao je osam semestara. Bez većih izmjena trajao je do ak.god. 1947./48., nakon čega se kroz više reformi postepeno povećavao broj studijskih programa i usmjerenja (Monografija AF, 2019). Posljednjom reformom iz 2005./2006.

studijski programi usklađeni su s „Bolonjskom deklaracijom“ uz mogućnost studiranja na 9 preddiplomskih i 13 diplomskih studija. Među spomenutih devet preddiplomskih studija je i studij Agrarna ekonomika koji od svog početka godišnje upisuje 40 studenata.

Tijekom povijesti postupno su se mijenjala i sociodemografska obilježja studenata Fakulteta. Jedna od najočitijih promjena odnosi se na feminizaciju studentske populacije. Dok su sve do 90-ih godina prošlog stoljeća među studentima prevladavale osobe muškog spola, u recentnim godinama studentice su brojnija populacija Agronomskog fakulteta. Tako su u ak. god. 2019./2020. od ukupnog broja upisanih studenata na prvu godinu preddiplomskih

studija (nadalje brucoši), 62 % bile studentice (Godišnje izvješće AF, 2020). Prema ovom udjelu, studentice su na Agronomskom fakultetu zastupljenije u odnosu na njihove udjele na ostalim visokoškolskim ustanovama u Hrvatskoj čiji prosjek iznosi 57 % (DZS, 2019).

Od početka 21. stoljeća geografska pripadnost studenata nije se bitno mijenjala. Iz grada Zagreba i Zagrebačke županije dolazi više od pola studenata, a od ostalih županija, u većem su broju u ak.god. 2019./2020. upisani studenti iz Splitsko-dalmatinske i Zadarske županije (Godišnje izvješće AF, 2019).

Polovica svih upisanih brucoša u ak. god. 2019./2020. završila je neku od gimnazija, a od ostalih škola u većem su udjelu među brucošima zastupljeni polaznici veterinarske, zdravstvene i poljoprivredne škole. Prema uspjehu u srednjoj školi, odnosno ostvarenoj prosječnoj ocjeni tijekom srednjoškolskog obrazovanja, studenti Agronomskog fakulteta u ak. god. 2020./2021. nalaze se na 109. mjestu od 164 znanstveno-nastavne institucije u Hrvatskoj (Gelenčir, 2020). Prosječna ocjena upisanih brucoša Agronomskog fakulteta je 3,78. Za usporedbu, najviše ocjene ostvarili su brucoši Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta zagrebačkog Sveučilišta (4,83), dok su brucoši „konkurentnog“ Fakulteta agrobiotehničkih znanosti ostvarili prosječnu ocjenu 3,67.

Prema podacima iz Godišnjeg izvješća za 2019., razvidno je da su prema ostvarenim ocjenama tijekom studija najuspješniji studenti preddiplomskog studija Agrarna ekonomika s prosječnom ocjenom 3,68 što je 4 % viša ocjena u odnosu na prosječnu ocjenu studenata svih preddiplomskih studija Agronomskog fakulteta. Uspješnost agroekonomista razvidna je i kroz podatak o najkraćem trajanju studiranja na

preddiplomskom studiju (3,19 godina). Unatoč nadprosječnim ocjenama, Zrakić i Juračak su (2012) utvrdili da su visoke ocjene agrarnih ekonomista u početnim godinama studiranja prema načelima Bolonjske deklaracije kontinuirano opadale u razdoblju od 2005. do 2009.

Iako se može pretpostaviti da će uspješni srednjoškolci biti i uspješni studenti, istraživanja su pokazala da je jedan od ključnih čimbenika uspjeha studenta njegova motivacija, zadovoljstvo studijem i interesi (Thombs, 1995; Bezinović i sur., 1998). Istovremeno, zadovoljstvo studenata bit će veće ako proizlazi iz motiva kao što su zainteresiranost za znanstveno područje i zadovoljstvo odabranom profesijom, nego iz motiva korisnosti, odnosno mogućnosti zaposlenja, dobre zarade i sl. (Kesić i Previšić, 1998). Suprotne zaključke iznosi Kovačević (2015), koja je na uzorku ispitanika s Agronomskog fakulteta utvrdila da su akademski status i buduća visina plaće najvažniji motivi upisa studenata. U istom istraživanju autorica je utvrdila da je kod muških ispitanika visina plaće važniji motivator nego kod studentica.

Grgić i sur. su (2017) istraživanjem među studentima diplomskih studija utvrdili da bi se njih 60 % nakon završenog studija htjelo zaposliti u javnom sektoru i to najviše u Ministarstvu poljoprivrede. Takav zaključak donekle je kontradiktoran visoko ocijenjenoj želji pokretanja vlastitog poduzetničkog poslovanja. Juračak i sur. (2019) zaključuju da je spremnost studenata na samozapošljavanje uvjetovana makroekonomskim okruženjem određenim BDP-om po stanovniku i stopom nezaposlenosti.

Manji dio sociodemografskih podataka o

studentima Agronomskog fakulteta dostupan je iz upisne dokumentacije te je iskazan u Godišnjim izvješćima Fakulteta. Istovremeno, postoji potreba utvrđivanja razlika između studenata različitih studijskih grupa ne samo u pogledu sociodemografskih obilježja već i oko motiva za upis studija, odnosno namjera zapošljavanja po završetku studija.

Ciljevi su rada:

1. odrediti sociodemografska obilježja brucoša Agronomskog fakulteta i ispitati postoje li statistički značajne razlike ovih obilježja između studenata Agrarne ekonomike i ostalih studijskih programa
2. utvrditi srednjoškolsku uspješnost brucoša Agronomskog fakulteta upisanih ak.god. 2020./2021., zainteresiranost za različite grupe predmeta i razlike između studenata različitih studijskih programa
3. utvrditi i izmjeriti motive upisa na Fakultet odnosno studijski program
4. utvrditi namjere studenata u pogledu pokretanja vlastitog poslovanja po završetku studija.

Pretpostavke istraživanja su:

(H1) Brucoši agroekonomisti u većoj mjeri u odnosu na studente ostalih studijskih programa dolaze iz gimnazija i ekonomskih škola.

(H2) Prosječne srednjoškolske ocjene agrarnih ekonomista više su u odnosu na studente ostalih studijskih programa. Polazište za ovu pretpostavku je veća uspješnost (*više ocjene, kraće vrijeme studiranja*) prethodnih generacija agrarnih ekonomista.

(H3) Ne postoje razlike u motivima studiranja agroekonomista i ostalih studenata

na Agronomskom fakultetu.

(H4) Brucoši agrarne ekonomije u većoj mjeri iskazuju zanimanje za pokretanje vlastitog posla u poljoprivredi.

MATERIJAL I METODE

Za potrebe istraživanja korištena je metoda ankete. Anketa se sastojala od pitanja svrstanih u četiri skupine: (a) sociodemografska obilježja, (b) uspjeh i zainteresiranost za pojedine predmete u srednjoškolskom obrazovanju, (c) motivi upisa na Agronomski fakultet, odnosno odabrani studijski program, (d) sklonost pokretanju vlastitog poslovanja u poljoprivredi ili promjeni prebivališta radi dobrog zaposlenja. Istraživanje je provedeno online u razdoblju od 9. do 19. listopada 2020. godine. Anketa je kreirana pomoću Google obrazaca te je poveznica na anketu poslana putem sustava Merlin studentima prvog semestra ak. god. 2020./2021. svih preddiplomskih studijskih programa Agronomskog fakulteta izuzev studija Krajobrazne arhitekture. Za utvrđivanje razlika među studentima studija Agrarna ekonomika i ostalih studenata korišten je Hi-kvadrat test.

Zamolbi za sudjelovanju u istraživanje odazvalo se 106 studenata, odnosno približno četvrtina svih brucoša Agronomskog fakulteta. Od toga je 28 studenata sa studija Agrarna ekonomika, 14 sa studija Agroekologija, 12 sa studija Animalne znanosti, 6 sa studija Biljne znanosti, 5 sa studija Ekološka poljoprivreda, 20 sa studija Fitomedicina, 14 sa studija Hortikultura i 7 sa studija Poljoprivredna tehnika.

REZULTATI I RASPRAVA

Od ukupno 106 ispitanika koji su sudjelovali u istraživanju, 34 % je studenata, a 66 % studentica, što ukazuje da je spolna struktura ispitanika s prevladavajućim brojem studentica sukladna spolnoj strukturi upisanih brućoša posljednjih desetak akademskih godina.

Prema obilježju naselja iz kojeg ispitanici dolaze (Tablica 1), razvidno je da je najveći udio onih koji su iz naselja s više od 30.000 stanovnika. Promatramo li po studijima, najviše studenata studija Agrarna ekonomika je iz naselja s više od 5.000, a manje od 30.000 stanovnika, dok studenti ostalih

smjerova pretežito dolaze iz naselja s više od 30.000 stanovnika. S obzirom na regionalnu pripadnost, najviše studenata dolazi s područja grada Zagreba, dok je na drugom mjestu Zagrebačka županija. Iz ove dvije jedinice lokalne samouprave je oko 62 % ispitanika, što je sukladno regionalnoj pripadnosti upisanih studenata zadnjih dvadesetak godina. Grad Zagreb kao mjesto prebivališta prevladava i kod studenata agrarne ekonomike (43 %), a slijedi ga Zagrebačka županija (39 %), tako da je udio agrarnih ekonomista iz Zagreba i okolice viši kod agrarnih ekonomista u odnosu na brućoše upisane na ostale studijske programe.

Tablica 1: Naselje iz kojeg studenti dolaze prema upisanom studijskom programu

Studij	Naselje				ukupno
	do 1.000 stanovnika	više od 1.000 i manje od 5.000 stanovnika	više od 5.000 i manje od 30.000 stanovnika	više od 30.000 stanovnika	
Agrarna ekonomika Udio (%)	6 (21,43)	6 (21,43)	9 (32,14)	7 (25,00)	28 (100,00)
Ostali studiji Udio (%)	15 (19,23)	20 (25,64)	11 (14,10)	32 (41,03)	78 (100,00)
Ukupno Udio (%)	21 (19,81)	26 (24,53)	20 (18,86)	39 (36,80)	106 (100,00)

Izvor: obrada autora

S obzirom na završeno srednjoškolsko obrazovanje, najveći je udio ispitanika sa završenom gimnazijom (45 %). Udio brućoša – gimnazijalaca nešto je viši kod studenata ostalih studija u odnosu na agrarne ekonomiste, čime je odbačena prva pretpostavki istraživanja. Kod studenata Agrarne ekonomike na drugom su mjestu polaznici srednje poljoprivredne škole dok je udio brućoša ostalih studijskih programa sa završenom poljoprivrednom školom gotovo

dvostruko niži. Prema očekivanju, brućoši agrarne ekonomike u većoj mjeri u odnosu na brućoše ostalih studijskih programa dolaze iz ekonomskih škola (Tablica 2).

Hi-kvadrat testom utvrđeno je postojanje statistički značajne razlike između brućoša Agrarne ekonomike i drugih studijskih programa s obzirom na završenu srednju školu ($p < 0,05$).

Tablica 2. Završeno srednjoškolsko obrazovanje ispitanika

	Studij		
	Agrarna ekonomika	Ostali studiji	Ukupno
Poljoprivredna	6	10	16
Udio (%)	(21,43)	(12,82)	(15,09)
Obrtnička	0	2	2
Udio (%)	(0,00)	(2,56)	(1,89)
Gimnazija	11	37	48
Udio (%)	(39,28)	(47,43)	(45,28)
Tehnička	4	8	12
Udio (%)	(14,29)	(10,26)	(11,33)
Umjetnička	1	0	1
Udio (%)	(3,57)	(0,00)	(0,94)
Medicinska	1	3	4
Udio (%)	(3,57)	(3,85)	(3,77)
Ekonomska	5	3	8
Udio (%)	(17,86)	(3,85)	(7,55)
Ostalo	0	15	15
Udio (%)	(0,00)	(19,23)	(14,15)
Ukupno	28	78	106
Udio (%)	(100,00)	(100,00)	(100,00)

Izvor: obrada autora

Pretpostavka rada, prema kojoj su brućoši Agrarne ekonomike uspješniji s obzirom na prosječne srednjoškolske ocjene, nije potvrđena. Istraživanjem je utvrđena statistički značajna razlika prosječnih srednjoškolskih ocjena studenata Agrarne ekonomike i ostalih studija ($p < 0,05$), ali su, suprotno očekivanju i postavljenoj hipotezi, studenti ostalih studija ostvarili bolje ocjene tijekom srednjoškolskog obrazovanja. Najveći udio studenata ostalih studija postigao je u završnoj godini srednjoškolskog obrazovanja prosječnu ocjenu između 4,50 i 5,00, dok je kod studenata Agrarne ekonomike prevladavajući prosjek između 4,00 i 4,49. Na slabiji srednjoškolski uspjeh brućoša agroekonomista ukazuju i njihov dvostruko viši udio s prosječnim ocjenama nižim od 3,99 (Tablica 3).

Tablica 3. Prosječna ocjena ispitanika u 4. razredu srednje škole

		Studij		
		Agrarna ekonomika	Ostali studiji	Ukupno
Prosječna ocjena 4. razreda srednje škole	4,50-5,00	7	41	48
	Udio (%)	(25,00)	(52,56)	(45,28)
	4,00-4,49	10	24	34
	Udio (%)	(35,71)	(30,77)	(32,08)
	3,50-3,99	10	12	22
	Udio (%)	(35,71)	(15,39)	(20,75)
	3,00-3,49	1	1	2
	Udio (%)	(3,58)	(1,28)	(1,89)
	Manje od 3,00	0	0	0
	Udio (%)	(0,00)	(0,00)	(0,00)
Ukupno	28	78	106	
Udio (%)	(100,00)	(100,00)	(100,00)	

Izvor: obrada autora

Statistički značajna razlika među ispitanim brucovima Agrarne ekonomike i ostalih studija postoji i u pogledu najzanimljivije grupe predmeta tijekom srednjoškolskog obrazovanja ($p < 0,05$). Većini brucova ostalih studija

najzanimljivija je grupa prirodnih predmeta (*matematika, biologija, fizika, kemija*), dok je agroekonomistima najzanimljivija grupa društvenih predmeta (*hrvatski i strani jezik, povijest, zemljopis*).

Tablica 4. Najzanimljivijih predmeta u srednjoj školi

		Studij		
		Agrarna ekonomika	Ostali studiji	Ukupno
Najzanimljivija grupa predmeta tijekom srednje škole	Prirodni	7	43	50
	Udio (%)	(25,00)	(55,13)	(47,18)
	Društveni	13	26	39
	Udio (%)	(46,43)	(33,33)	(36,79)
	Tehnički	6	4	10
	Udio (%)	(21,43)	(5,13)	(9,43)
	Umjetnički	2	5	7
	Udio (%)	(7,14)	(6,41)	(6,60)
	Ukupno	28	78	106
	Udio (%)	(100,00)	(100,00)	(100,00)

Izvor: obrada autora

U nastavku istraživanja brucovima su postavljena pitanja o motivima za odabir Agronomskog fakulteta, odnosno određenog studijskog programa na Fakultetu. Najveći

udio brucova, kako agrarnih ekonomista tako i ostalih, odabrao je Agronomski fakultet zbog zainteresiranosti za teme i znanja koje se nude na njemu što je prema autorima

Thombs, 1995; Bezinović i sur., 1998. najvažniji preduvjet uspjeha tijekom studija. Među važnijim čimbenicima odabira Fakulteta su i mogućnosti zapošljavanja po završetku studija. Iako nemogućnost upisa nekog drugog Fakulteta nije među presudnim čimbenicima odabira Agronomskog fakulteta, dvadesetak posto ispitanika ovaj čimbenik označilo je jako važnim. Zanimljiv je odgovor o utjecaju lokacije Fakulteta na njegov odabir, pri čemu je čak 32 % bruoša agroekonomista označilo ovaj čimbenik s jakim utjecajem na odabir.

Istovremeno, lokacija Fakulteta jako je utjecala na samo 9 % ispitanika ostalih studijskih programa. Lakoća studiranja i preporuke roditelja manje su bitni za odabir Agronomskog fakulteta, iako su oni nešto važniji čimbenik odluke kod agrarnih ekonomista u odnosu na ostale studijske programe. Unatoč nekim razlikama u odgovorima ispitanika, nije utvrđena statistički značajna razlika u motivima studiranja na Agronomskom fakultetu između agrarnih ekonomista i bruoša ostalih studijskih programa.

Tablica 5. Motivi i njihov utjecaj na odluku o studiranju na Agronomskom fakultetu (AF) – bruoši agrarne ekonomike (AE) i ostalih studijskih programa (%-tak studenata koji su odabrali ponuđeni odgovor)

Motivi za upisivanje Agronomskog fakulteta	Upisani studij	Utjecaj na odluku o upisivanju AF				
		Nije utjecalo	Malo je utjecalo	Umjereno je utjecalo	Utjecalo je	Jako je utjecalo
Zainteresiranost za teme i znanja na AF	AE	7,1	7,1	21,4	42,9	21,4
	ostali	0,0	5,1	19,2	44,9	30,8
Dobre mogućnosti zapošljavanja koje nudi diploma AF	AE	3,6	14,3	28,6	28,6	25,0
	ostali	2,6	11,5	25,6	39,7	20,5
Neupisivanje željenog fakulteta	AE	46,4	17,9	10,7	3,6	21,4
	ostali	43,6	21,8	12,8	2,6	19,2
Lakše studiranje u odnosu na druge fakultete	AE	46,4	21,4	10,7	21,4	0,0
	ostali	43,6	17,9	26,9	7,7	3,8
Dobra lokacija AF	AE	46,4	7,1	10,7	3,6	32,1
	ostali	55,1	11,5	16,7	7,7	9,0
Preporuka roditelja/prijatelja	AE	46,4	10,7	14,3	21,4	7,1
	ostali	42,3	16,7	24,4	9,0	7,7

Izvor: obrada autora

Statistički značajne razlike nisu utvrđene niti u odgovorima o motivima upisa konkretnog studijskog programa na Fakultetu. Svi ispitanici navode presudan utjecaj zainteresiranosti za teme i znanja, odnosno nastavni plan i program koje nudi odabrani studijski program. U nešto većoj mjeri u odnosu na ostale bruoše, agrarni ekonomisti motivirani su i mogućnostima

zapošljavanja po završetku studija što je najvažnijim motivom studiranja odredila u svom istraživanju i Kovačević (2015). Iako posljednjih godina značajan broj studenata dolazi na upise u pratnji roditelja, preporuke roditelja, prema odgovorima ispitanika, malo utječu na odabir studijskog programa.

Tablica 6. Motivi i njihov utjecaj na odluku o studiranju na odabranom studijskom programu – brucoši agrarne ekonomike (AE) i ostalih studijskih programa (%-tak studenata koji su odabrali ponuđeni odgovor)

Motivi za upisivanje odabranog studija na AF	Upisani studij	Jakost utjecaja na odluku o upisivanju studija				
		Nije utjecalo	Malo je utjecalo	Umjereno je utjecalo	Utjecalo je	Jako je utjecalo
Zainteresiranost za teme i znanja na odabranom studiju	AE	0,0	7,1	14,3	39,3	39,3
	ostali	1,3	5,1	14,1	29,5	50,0
Zanimljivog nastavnog plana i programa	AE	0,0	17,9	25,0	25,0	32,1
	ostali	1,3	9,0	23,1	29,5	37,2
Dobre mogućnosti zapošljavanja po završetku studija	AE	7,1	14,3	17,9	35,7	25,0
	ostali	3,8	10,3	28,2	32,1	25,6
Neupisivanje željenog studija na AF	AE	92,9	0,0	0,0	0,0	7,1
	ostali	76,9	2,6	6,4	5,1	9,0
Lakše studiranje u odnosu na druge studije na AF	AE	71,4	7,1	3,6	10,7	7,1
	ostali	69,2	12,8	11,5	3,8	2,6
Preporuke roditelja/prijatelja	AE	53,6	10,7	21,4	7,1	7,1
	ostali	44,9	14,1	19,2	15,4	6,4

Izvor: obrada autora

Po završetku studija 55 % brucoša spremno je napustiti prebivalište i odseliti u više od 100 km udaljeno mjesto zbog dobrog posla. Odgovori ispitanika ne razlikuju se statistički značajno prema studijskim programima, ali je razvidno da je nešto veći udio brucoša Agrarne ekonomike koji nisu spremni na takvu odluku.

Tablica 7. Spremnost brucoša na selidbu zbog dobrog posla

		Studij		
		Agrarna ekonomika	Ostali studiji	Ukupno
Selidba u više od 100 km udaljeno mjesto zbog ponuđenog dobrog posla	Da	14	44	58
	Udio (%)	(50,00)	(56,40)	(54,70)
	Ne	7	11	18
	Udio (%)	(25,00)	(14,10)	(17,00)
	Nisam siguran/sigurna	7	23	30
	Udio (%)	(25,00)	(29,50)	(28,30)
Ukupno		28	78	106
Udio (%)		(100,00)	(100,00)	(100,00)

Među ispitanicima njih 21 % namjerava po završetku studija pokrenuti vlastito poslovanje u poljoprivredi. Svoju usmjerenost na poduzetništvo u poljoprivredi navelo je 29 % agrarnih ekonomista te 18 % brucoša ostalih studijskih programa. Na taj je način potvrđena hipoteza (H4) da su agrarni ekonomisti u većoj mjeri po završetku studija spremni na bavljenje privatnim poduzetništvom. Ovakav zaključak suprotan je rezultatima istraživanja Juračaka i sur. (2019) koji su anketom među studentima poljoprivrede i srodnih znanosti u četiri države srednje i istočne Europe utvrdili manju zainteresiranost agroekonomista i ekonomista za samozapošljavanje u odnosu na studente drugih studija.

ZAKLJUČAK

Temeljem prikazanih rezultata moguće je zaključiti sljedeće:

- postoji statistički značajna razlika između brucoša agrarne ekonomike i ostalih studijskih programa s obzirom na završeno srednjoškolsko obrazovanje. Agroekonomisti su u većem udjelu završili srednju poljoprivrednu i srednju ekonomsku školu, dok je veći udio brucoša ostalih studijskih programa sa završenom gimnazijom
- s obzirom na prosječnu ocjenu završne godine srednjoškolskog obrazovanja, brucoši ostalih studija Agronomskog fakulteta uspješniji su od agrarnih ekonomista
- brucoši agroekonomisti su tijekom srednjoškolskog obrazovanja veće zanimanje iskazali prema grupi društvenih predmeta, dok brucoši ostalih preddiplomskih studija daju prednost

grupi prirodnih predmeta

- ne postoje razlike u motivima upisa i studiranja na Agronomskom fakultetu, odnosno odabranom studijskom programu. Većina ispitanika navodi zainteresiranost za teme i znanja na Fakultetu i odabranom studiju najvažnijim čimbenikom odabira
- više od polovine ispitanika spremno je u potrazi za dobrim poslom promijeniti mjesto prebivališta
- 29 % brucoša agrarne ekonomike te 18 % brucoša ostalih studija zainteresirano je za pokretanje vlastitog poduzetništva u poljoprivredi po završetku studija.

LITERATURA

- Bezinović, P. Pokrajac-Bulian, A. Smojver-Ažić, S. Živčić -Bećirević, I. (1998). Struktura i zastupljenost dominantnih psiholoških problema u studentskoj populaciji, Društvena istraživanja, 7, 525-541.
- Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske (2019). Žene i muškarci u Hrvatskoj 2019, preuzeto 5.10.2020. s https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/menandwomen/men_and_women_2019.pdf
- Gelenčir, M. (2020): Provjerite na koje su se fakultete u 2020. upisali maturanti s najboljim ocjenama, Srednja hr, preuzeto 10.10.2020. s <https://www.srednja.hr/faks/provjerite-koje-se-fakultete-2020-upisali-maturanti-s-najboljim-ocjenama/>
- Grgić, I., Levak, V., Kovačević, K., Gugić, J., Prišenk, J., Zrakić, M. (2017). Mogućnosti i ograničenja kod zapošljavanja agronoma: stavovi studenata Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. 45. simpozij „Aktualni

- zadaci mehanizacije poljoprivrede“, Zagreb, 631-642.
- Juračak, J., Majewski, E., Lukić, Adriana, Marković, T., Moravčikova, Danka (2019): Comparative Analysis of Self-Employment Intentions among University Students in Four Central and Eastern European Countries. *Journal of Central European Agriculture*, 20(4), 1302-1315.
- Kesić, T., Previšić, J. (1998). Motivi upisa i zadovoljstvo nastavnim programom studenata ekonomskih i elektrotehničkih fakulteta u Hrvatskoj. *Društvena istraživanja: časopis za opća društvena pitanja*, 7, 731-746.
- Kovačević, K. (2015). Mogućnosti i ograničenja kod zapošljavanja agronoma: stavovi studenata Agronomskog fakulteta, diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet.
- Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet (2019). Monografija “Agronomski fakultet 1919. - 2019.”
- Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet (2020). Godišnje izvješće za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2019. Zagreb
- Thombs, D. L. (1995). Problem behavior and academic achievement among firstsemester college freshmen, *Journal of College Student Development*, 36, 280-288.
- Zrakić, M., Juračak, J. (2012). Analiza uspjeha studenata agroekonomskih studija na Agronomskom fakultetu u Zagrebu. *Agroeconomia Croatica*, 2, 1-7.

Sociodemographic characteristics, education, and motives of freshmen at the Faculty of Agriculture

ABSTRACT

The aim of this paper is to determine the socio-demographic characteristics, high school success and motives for studying of “freshmen” at the Faculty of Agriculture enrolled in undergraduate study programs in the academic year 2020/2021. Data were collected through an online survey in which 106 freshmen participated. Respondents were divided into two groups with the aim of determining the differences between students of Agricultural Economics and other study programs. The research rejected the assumption that agroeconomists are more successful during high school education. On the other hand, the assumption that there are no significant differences in the motives of studying between the students of the two groups was confirmed, as well as the assumption that fresh agroeconomists are more interested in starting their own entrepreneurship in agriculture.

Keywords: education, agricultural economics, characteristic, motivation, Faculty of Agriculture